

JÄMSÄN KAUPUNKI

Valvontajaosto

PÄÄTÖS

Kokouspäivä 11.12.2025

Kuulutuspäivä 17.12.2025

Tiedoksisaantipäivä 29.12.2025

Dnro 2886/10.03.00/2025

Lupanro MA-4-2025

ASIA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-aineksen (sora ja hiekka) ottamiseen. Kyseessä on maisemoiva otto alueelta.

HAKIJA

Keski – Suomen ELY- keskus / Liikennevirasto

PL 250

40101 Jyväskylä

OTTAMISALUEEN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja maanomistaja

Kunta: Jämsän kaupunki

Tila: Soranottopaikka 182-896-1-3

Omistaja: Keski – Suomen ELY – keskus / Liikennevirasto

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 29.10.2025.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslaki 4 § 1. mom. Maa-aineslain 5 §:n mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma.

LUPATILANNE

Hakija hakee viiden vuoden maa-ainesten ottolupaa maisemoivaan ottoon ja maisemoinnin loppuunsaattamiseen. Jämsän ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle 12.11.2015 § 61 maa-ainesten ottoluvan 10 vuodeksi kokonaisottomäärälle 72 000 m³. Jämsänkosken ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-aineslupan 10 vuodeksi 65 000 k-m³:n ottamiseen 5.10.2004 § 50.

OTTAMISALUEEN SIJAINNIN JA YMPÄRISTÖ

Ottamisalueen sijainti

Ottamisalue sijaitsee Jämsän kaupungin Jämsänkosken taajamasta viiden kilometrin etäisyydellä Jämsänkoski – Petäjävesi seututien nro 604 itäpuolella.

Hosian sora-alue muodostuu tilasta Soranottopaikka 896:1:3. Tila on muodostettu 11.11.1986 suoritetussa lunastustoimituksessa nro 113227. Tilaan ei ole lainhuuto-merkintää. Tilaa hallinnoi Keski-Suomen ELY- keskus / Liikennevirasto.

Kaavoitustilanne ja lähin asutus

Alue ei sijaitse asemakaava-alueella. Pieni osa suunnitelma-alueesta, alueen lounaiskulma, sijaitsee Jämsän taajamaosayleiskaavan 2030 alueella. Kaavamerkintä on M eli maa- ja metsätalousvaltainen alue. Suunniteltu maisemoiva ottaminen ei ulotu yleiskaavan alueelle asti.

Keski-Suomen maakuntakaavassa on alueeseen kohdistuvana merkintänä biotalouden tukeutuva alue ja alueen koilliskulmassa lisäksi moottorikelkkareitin merkintä leikkaa suunnitelma-aluetta.

Lähin asuinkiinteistö sijaitsee ottamisalueelta 670 metriä luoteeseen. Lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee 110 metriä maisemoitavan alueen lounaispuolella ja se on ollut tyhjiään kauan. Muut lähimmät vapaa-ajan kiinteistöt sijaitsevat yli 800 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Ottamisalue rajautuu lännen suunnalla metsätaloustalossa oleviin tiloihin Lahdenpohja RN:o 2:7, Rajala RN:o 2:3 ja lomakäytössä olevaan kiinteistöön Mesiniitty RN:o 2:2. Idän suunnalla on naapuritilana metsätaloustaloustalossa oleva tila Kivelä RN:o 2:12.

Kulku alueelle tapahtuu olemassa olevia teitä pitkin Jämsänkoski – Petäjävesi seututieltä (604). Tielle on matkaa 1,9 kilometriä.

Luonnonolot ja maisema

Alueelta on otettu soraa vuosikymmenien ajan. Osa alueesta on avattu ja kasvaa nykyisin taimikkoa. Avaamattomat alueet kasvavat noin 15- metristä sekametsää. Sora-alue sijoittuu mäen harjanteen pätyyn ja sitä ympäröi suoalue. Suunnitelma-alueen puusto on erikokoista männikköä sekä reunamiltaan kuusikkoa ja sekametsää. Maisemoitava alue kasvaa pääosin pienikokoista männikköä.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole suojelukohteita. Lähin vesistö Soukkiolampi sijaitsee ottamisalueen lounaispuolella, noin 250 metrin etäisyydellä. Lammen pinta on tasolla + 114,7 m. Nykyisen kaivun syvin kohta on tasossa noin 130,6 m.

Lähin Natura 2000- alue on Rasuanniemen Natura-alue (FI0900053), jonne on matkaa 2,6 kilometriä kohti lounasta. Lähin muinaismuistokohde on Köyrysaaren kiinteä muinaisjäänne, joka sijaitsee 2,2 kilometriä suunnitelma-alueen lounaispuolella.

Lähin metsälain mukainen erityisen tärkeä elinympäristö, suo, sijaitsee lähimmillään noin 400 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen eteläpuolella, Soukkion rannalla.

Pohja- ja pintavedet

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä alueella ole merkitystä paikallisen vedenottamisen kannalta. Lähin pohjavesialue, Rasuanniemen II luokan pohjavesialue (0918301), sijaitsee ottamisalueesta noin 3,4 kilometrin etäisyydellä lounaan suunnalla.

Ottamisalueen eteläosasta 60 metriä etelän suuntaan sijoittuvasta pohjavesiputkesta on 18.8.2015 mitattu pohjaveden pinnan tasoksi $N_{2000} +126,50$ m. Pohjavesiputken pinnantasoa on seurattu vuodesta 2006 alkaen 4 kertaa vuodessa. Viime vuosina mittauksia ei ole tehty. Pohjavesipinta on vaihdellut tasolla $+ 126,0 - 126,8$ metriä.

TOIMINTA, JOHON LUPAA HAETAAN

Tiedot ottamisalueesta

Suunnitelma-alueena on koko tila. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 3,275 ha. Ottamisalueen pinta-ala on 0,61 ha.

Alue on kartoitettu GPS- mittauksena elokuussa 2025. Kartoitusta on täydennetty maanmittauslaitoksen avoimesta aineistosta. Karta on piirretty ja tulostettu tätä suunnitelmaa varten mittakaavaan 1:2000 kahden metrin käyrävälein. Koordinaatisto on ETRS-TM35FIN ja korkeustaso N_{2000} .

Ottamismäärä ja – aika

Maa-aines:	sora, hiekka
Haettu kokonaismäärä:	0 m ³
Ottamisaika:	5 vuotta

Ottamistoiminta

Maisemoiva otto tapahtuu vuosien 2025 - 2030 aikana. Alin pohjataso ja maisemointi-alueilmenevät suunnitelmakartasta. Alin taso on 130.3 metriä ja se on sama kuin alueen aiemmassakin maa-ainesten ottamisluvassa. Alueella suoritetaan vain maisemoivaa ottoa aiemmin avatun rintausten loiventamiseksi ja alueen saattamiseksi luovutuskelpoiseen tilaan. Kaivausta jatketaan jo avatusta rintauksesta ja harjannetta leikataan tarpeelliselta alueelta rintausten muotoilemiseksi kaltevuuteen 1:3. Alueen jyrkät luiskat suojataan lippusiimalla. Puustoa poistetaan muotoiltavalta alueelta jonkin verran ja se kuljetetaan pois tai haketetaan paikan päällä. Kalustona käytetään maa-ainesten ottamiseen tarvittavaa kuorma- ja kuljetuskalustoa. Alueen rajausta paalut ja korkeushäkit rakennetaan luvan myöntämisen jälkeen.

Ympäristövaikutusten arviointi

Alue on ollut vuosia keskeneräisen soranoton näköisessä kunnossa. Alueen maisemointi parantaa alueen ilmettä ja poistaa ylijyrkän rintausten alueelta. Suurimpana

riskinä alueella voitaneen pitää maaperän likaantumisvaaraa, joka voi aiheutua alueella koneiden tankkauksen ja käytön yhteydessä käsiteltävistä poltto- ja voiteluaineista sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen vuotojen riskistä.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyn ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Alueelle varataan imeytysturvetta koneista aiheutuvien öljyvahinkojen varalle, jolloin vahingon sattuessa voidaan välittömästi ryhtyä asianmukaisiin torjunta toimenpiteisiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Mikäli toiminnanharjoittaja ei varmuudella torjuntatoimiin kykene, hälyttää se pelastuslaitoksen apuun. Ympäristöhaittojen vähentämiseksi suunnitellut toimenpiteet, arviot toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista ja sekä toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailusta hoidetaan viranomaisten vaatimassa laajuudessa.

Jälkityöt ja maisemointi

Luiskan muotoilun jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alue metsittyy luontaisesti. Maisemoitalle alueelle tarvittavan maannoskerroksen massat arvioidaan löytyvän muokattavalta alueelta ja vanhoista pintamaakasoista, joita alueella paikoin on. Mikäli tarvittavaa määrää ei löydy, voidaan ulkopuolelta tuoda puhtaita ylijäämämaita maannoskerroksen luomista varten.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen vireilläolosta kuuluttaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti Jämsän kaupungin virallisella ilmoitustaululla 31.10. – 8.12.2025. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä ympäristöpäällikön työhuoneessa.

Lausunnot

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Suunnitelman mukaisella ottamisalueella ei ole valtakunnallista tai muutoin huomattavaa merkitystä luonnonsuojelun tai vesien suojelun kannalta eikä ainesten ottaminen vaikuta välittömästi toisen kunnan alueeseen. Tästä syystä lausuntojen pyytäminen on katsottu tarpeettomaksi.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia.

Hakijan kuuleminen

Koska hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia eikä hakemuksesta ole pyydetty lausuntoja, ei hakijan kuuleminen ole tarpeen.

Tarkastukset

Alueelle ei ole tehty tarkastusta lupahakemuksen johdosta. Kyseessä on vanha ottamisalue, jonne on tehty edellinen tarkastus 24.9.2025.

VALVONTAJAOSTON RATKAISU

Valvontajaosto myöntää maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle / Liikennevirastolle tilalta Soranottopaikka RN:o 896:1:3 edellyttäen, että toimintaa harjoitetaan hakemuksen ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti.

Tämä lupa korvaa Jämsän ympäristölautakunnan 12.11.2015 § 61 myöntämän maa-ainesluvan.

Lupaehdot

1. Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti $N_{2000} + 130,3$ metriä kuitenkin siten, että suojakerros ylimpään havaittuun pohjaveden tasoon on vähintään 2,0 metriä. Ottotason alapuoliset massanvaihdot tai pohjaveden asemaa muuttava kaivu on kielletty.
2. Valvonnan helpottamiseksi alueelle tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista esim. paaluin tai muulla säänkestävällä merkinnällä. Lisäksi jyrkät rintaukset on toiminnan aikana suojattava kiinteällä vähintään 2 metriä korkealla aidalla. Aidat ja muut merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa.
3. Ottoalueelle tulee sijoittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista infotaulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan ja urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.
4. Pohjavedelle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta. Polttonesteiden tai muiden maaperälle ja pohjavedelle vaarallisten kemikaalien varastointi on ottoalueella kielletty toiminta-aikojen ulkopuolella. Mikäli alueella varastoidaan toiminta-aikana polttonesteitä tai muita kemikaaleja tulee ne varastoida kaksivaippa- tai vastaavissa säiliöissä. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaaraa ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Maaperän ja vesien puhtaana säilymiseksi tulee huolehtia siitä, että vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Öljyvuotojen varalta alueelle tulee varata imeytysmateriaalia.

5. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maa-perään, on siitä välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaiselle, Jämsän kaupungin öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle ja maa-ainesluvan valvojal-le sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.
6. Alueen reunat tulee luiskata kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Pohja tulee muo-toilla loivapiirteiseksi eikä alueelle saa jättää maa-ainekasvoja. Pintamaat tulee käyttää ottamisalueella uuden biologisesti aktiivisen aluskasvillisuuden ja puus-ton kasvualustaksi. Maisemointiin saa käyttää vain puhtaita maa-aineksia. Mikä-li pintamaat eivät riitä vähintään 10 cm:n kasvukerroksen muodostamiseen mai-sembotaville alueille, on alueelle tuotava kasvualustaksi soveltuvaa materiaalia vähintään 10 cm:n kerros. Jos alueelle aiotaan tuoda ylijäämämaita sen ulko-puolelta, tulee asiasta tehdä kirjallinen ilmoitus ja saada Jämsän kaupungin maa-ainesvalvojan hyväksyntä ennen ylijäämämaita tuontia alueelle.
7. Kun luvan voimassaoloaika on päättynyt tai luvassa myönnetty maa-ainesmäärä on otettu, on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alu-eella lopputarkastus, jossa tarkastetaan jälkihoidon ja muiden lupaan liittyvien toimenpiteiden toteutuminen.
8. Luvan haltijan tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun maa-aineksen määrästä seuraavan vuoden tammikuun loppuun men-nessä sähköisellä lomakkeella valtakunnalliseen maa-aineslupatietojärjestelmään (NOTTO). Mikäli tietoja ei ilmoiteta sähköisesti, ne tulee toimittaa kunnan maa-ainestenoton valvontaviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 5 vuotta luvan lainvoimaiseksi tulopäivästä lukien.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 3 §:n 1. mom. mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheu-tuu kauniin maisemakuvan tuhoutumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahin-gollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen.

Alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsotta-va, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen ei-kä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 mom. mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen

vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa. Maa-aineksia ei saa myöskään ottaa ilman erityistä syytä vesistön rantavyöhykkeellä.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kyseessä on ottamisalue, jolla on tarkoitus suorittaa vain alueen maisemointitöitä.

Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman. Hakemuksen mukaisesti, ottamissuunnitelmaa ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen ei maa-ainesten otto aiheuta maa-aineslain 3 §:ssä mainittuja seurauksia, joten lupa ottamiseen on myönnettävä.

Lupamääräysten perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (MaL 11 §).

Määräys alimmasta ottotasosta on annettu riittävän suojakerroksen turvaamiseksi pohjaveteen nähden ja perustuu mm. pohjaveden korkeustietoihin (lupamääräys 1).

Lupamääräykset 2 ja 3 on annettu valvonnallisista syistä sekä alueella liikkuvien ja lähiympäristön turvallisuuden varmistamiseksi. Korkeusmerkinnöillä varmistetaan, ettei ottamista uloteta liian lähelle pohjavettä

Lupamääräykset 4 - 5 on annettu varmistamaan ympäristölle vaarallisten kemikaalien asianmukainen käsittely sekä varautuminen vahinkotilanteisiin.

Lupamääräys 6 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi ja alueen sopeuttamiseksi ympäröivään maisemaan ottamistoiminnan päätyttyä.

Lupaehto 7 on annettu valvonnallisista syistä. Lopputarkastuksella hyväksytään maisemointi tehdyksi esitetyn maisemointisuunnitelman mukaisesti ja sen perusteella palautetaan myös hakijan asettama vakuus.

Lupaehto 8 on annettu valvonnallisista syistä ja viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi.

Muilta osin lupamääräykset noudattelevat sitä, mitkä hakija on ottamissuunnitelmasaan esittänyt. Lupaviranomainen katsoo, etteivät lupamääräykset ole luvansaajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija on hakenut lupaa aloittaa toiminta välittömästi myöntämisen jälkeen ennen kuin päätös on saanut lainvoiman.

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Määräys voi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta ja ajankohtaa, jolloin ottamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää.

Hakijalle myönnetään lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Hakijan tulee toimittaa maa-aineslain mukainen 2000 euron suuruinen vakuus valvontaviranomaiselle, mikäli toiminta aloitetaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 20a, 23, 23a ja 23b §:t.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 §:t

VAKUUS

Hakijan tulee toimittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista 2.800 euron (4.600 €/ha) suuruinen maa-aineslain 12 §:n tarkoittama hyväksyttävä vakuus lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään 24 kk ottoluvan päättymisen jälkeen. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa luvan voimassaoloaikana.

TARKASTUS- JA VALVONTAMAKSU

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään Jämsän valvontajaoston 12.10.2023 § 39 hyväksymän taksan mukaisesti tarkastusmaksuna 515 euroa. Luvanhaltijan tulee suorittaa kaupungille vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ote päätöksestä

Keski-Suomen ELY- keskus / Liikennevirasto, PL 250, 40101 Jyväskylä

Jäljennös päätöksestä

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Jämsän kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.jamsa.fi -kohdassa kuulutukset.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusaika päättyy 28.1.2026.

LIITTEET

Valitusosoitus

**Ympäristökartta
1:10000**

